

ÎNCHEIERE

28 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinînd, fără înștiințarea participanților la proces, chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Gușovschi Sergiu și Gușovschi Valentina împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Anenii Noi, Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ și repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2016, prin care au fost respinse apelurile declarate de Casa Națională de Asigurări Sociale, Gușovschi Sergiu, Gușovschi Valentina și menținută hotărîrea Judecătoriei Anenii Noi din 30 decembrie 2015,

c o n s t a t ă

La 28 aprilie 2015, Gușovschi Sergiu și Gușovschi Valentina au depus cerere de chemare în judecată împotriva CNAS, CTAS Anenii Noi, concretizată ulterior cu privire la contestarea actului administrativ și repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că la 24 martie 2015 s-au adresat la CTAS Anenii Noi cu cerere privind neachitarea indemnizației de deces în privința unei rude apropiate, solicitînd și explicații cu privire la excesele de putere ale pîrîtului, insistența nejustificată și ilegală a acestuia pe parcursul mai multor luni de a-i prezenta în mod obligatoriu viza de reședință, pentru a-i satisface cererea de achitare a indemnizației.

Susțin că, la cererea menționată nu au primit nici un răspuns, prin ce li s-a încălcat grav dreptul la informare și la petiționare, fapt ce le-a cauzat prejudicii îndeosebi morale și materiale, prejudiciul moral fiind unul semnificativ, reclamanții evaluîndu-l la 10 000 lei, i-ar prejudiciul material -1500 lei.

Solicită Gușovschi Sergiu și Gușovschi Valentina recunoașterea ilegală a refuzului CTAS Anenii Noi în soluționarea cererii în termen și acordarea indemnizației pentru deces, repararea prejudiciului moral în mărime de 10 000 lei și prejudiciului material în sumă de 1500 lei.

Prin hotărîrea Judecătorei Anenii Noi din 30 decembrie 2015, a fost admisă parțial acțiunea, recunoscut ilegal refuzul CTAS Anenii Noi privind soluționarea cererii în termen și încasat din contul CTAS Anenii Noi în beneficiul lui Gușovschi Sergiu și Gușovschi Valentina prejudiciul material în sumă de 1000 lei ce constituie indemnizația de deces și prejudiciul moral în sumă de 2000 lei. În rest cerințele au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2016, au fost respinse apelurile declarate de către CNAS, Gușovschi Sergiu și Gușovschi Valentina și a fost menținută hotărîrea Judecătorei Anenii Noi din 30 decembrie 2015.

Atât prima instanță, cât și instanța de apel au considerat rezonabilă și suficientă acordarea sumei de 2000 lei pentru recuperarea suferințelor morale cauzate reclamanților în urma acțiunilor CTAS Anenii Noi, reieșind din consecințele nesoluționării cererii privind achitarea indemnizației de deces timp de 8 luni și suferințele psihice pe care le-au suportat reclamanții.

La 01 iulie 2016, în termenul prevăzut de art. 434 CPC, CNAS a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerînd admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2016 și hotărîrii Judecătorei Anenii Noi din 30 ianuarie 2015 cu emiterea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii.

În susținerea recursului CNAS a invocat ilegalitatea și netemeinicia hotărîrilor instanțelor de judecată ierarhic inferioare.

De asemenea a indicat că, intimații/reclamanți nu au adus nici o probă și nici nu au invocat un temei legal din care să rezulte cauzarea prejudiciului moral pretins sub formă de suferințe psihice sau fizice.

La 20 iulie 2016, în adresa intimaților Gușovschi Sergiu și Gușovschi Valentina a fost expediată copia recursului declarat de către CNAS cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimații Gușovschi Sergiu și Gușovschi Valentina nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referință în termenul stabilit.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către CNAS este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4).

Conform prevederilor art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către CNAS nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele de judecată ierarhic inferioare și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Nu poate fi reținut argumentul recurentului CNAS precum că reclamantii/intimați nu au adus nici o probă și nici nu au invocat un temei legal din care să rezulte cauzarea prejudiciului moral pretins sub formă de suferințe psihice sau fizice.

Potrivit alin. (3), (4) art. 25 al Legii contenciosului administrativ nr.793 din 10 februarie 2000 în cazul admiterii acțiunii, instanța de contencios administrativ se pronunță, la cerere, și asupra reparării prejudiciului material și moral cauzat prin actul administrativ ilegal sau prin neexaminarea în termenul legal a cererii prealabile. Mărimea prejudiciului moral se stabilește de instanța de contencios administrativ, independent de prejudiciul material, în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate, de gradul de vinovăție a pîrîtului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, luîndu-se în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Astfel, reclamantii/intimați Gușovschi Sergiu și Gușovschi Valentina fiind pensionari, nu au primit indemnizația pentru decesul Olgăi Naboca timp de 8 luni, de care au avut reală nevoie, adresîndu-se de mai multe ori la CTAS Anenii Noi, însă instituția a manifestat indiferență, nesoluționînd cererea în termenul prevăzut de lege.

Alte argumente invocate în recursul declarat nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casarea deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din CPC are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și de drept procedural, verificîndu-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar și nu temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor indicate în procesul judecării pricinii, asupra cărora instanțele de judecată ierarhic inferioare s-au pronunțat deja în modul corespunzător

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către CNAS ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. art. 269-270, art. 431 alin. alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440, CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic